

Licencjonowane źródła elektroniczne w polskich bibliotekach szkół wyższych (stan na 31.12.2017)

Oprac. Zespół StatEL, 22 stycznia 2018 r.

Głównymi celami prac zespołu StatEL¹ są

- uporządkowanie terminologii dotyczącej źródeł elektronicznych
- ujednolicenie danych statystycznych w tym zakresie podawanych do: GUS, AFBN, rankingów prasowych, itp.

W 2011 r. ustalono listę tytułów zasobów elektronicznych, do których dostęp umożliwiają polskie biblioteki szkół wyższych: w ramach opłat indywidualnych, w ramach opłat konsorcyjnych i w ramach licencji krajowej. Lista jest aktualizowana każdego roku. Każdy zasób przyporządkowano do właściwej/właściwych kategorii:

- baza danych²,
- książki elektroniczne,
- czasopisma elektroniczne,
- normy/patenty (od 2014 r.).

Następnie określa się (w miarę możliwości) liczby czasopism elektronicznych, baz danych i książek w poszczególnych serwisach, biorąc pod uwagę kilka podstawowych założeń:

- rozpatruje się płatne zasoby licencjonowane, bez względu na źródło finansowania – tym samym włącza się zasoby z tzw. licencji krajowej,
- bierze się również pod uwagę zasoby bezpłatne dostępne w kolekcjach o płatnym dostępie,
- wyklucza się źródła bezpłatnie dostępne w sieci (np. OA) oraz dokumenty zdigitalizowane przez bibliotekę,
- w tabeli nie uwzględnia się baz na CD – dla potrzeb różnych statystyk biblioteki powinny liczyć te bazy indywidualnie.

Należy pamiętać, że dane pobieramy z tabeli w zależności od potrzeb, np. do GUS i AFBN nie podajemy liczb tytułów czasopism z baz EBSCO i Proquest, które są traktowane jako bazy baz – podajemy tylko liczbę baz danych prenumerowanych w ramach tych platform.

Zastrzeżenia szczegółowe:

- archiwa - podajemy niezależnie od roku zakupu,
- jeśli baza jest komponentem kilku baz dodajemy wszystkie tytuły,

¹ Zespół powołano w styczniu 2011 r. na wniosek Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich (KDBASP) oraz Zespołu ds. Standardów dla Bibliotek Naukowych przy AFBN. Skład zespołu StatEL: Lidia Derfert-Wolf – kierownik (Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy), Urszula Cieraszewska (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), Helena Gałek (Politechnika Krakowska), Michał Kordek (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu), Mirosława Modrzewska (Gdański Uniwersytet Medyczny), Elżbieta Mroczek i Iwona Socik (Politechnika Warszawska), Paulina Studzińska-Jaksim (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie), Gabriela Waliszewska (Uniwersytet Łódzki).

² Zgodnie z normą ISO 2789: 2013 dotyczącą międzynarodowej statystyki bibliotecznej do baz danych zaliczono również pakiety książek i czasopism elektronicznych, w których możliwe jest jednoczesne wyszukiwanie we wszystkich tytułach. Dodatkowo pojedyncze tytuły dostępne w tych pakietach wymagają liczenia czasopism albo książek.

- bazy liczymy unikatowo bez względu na platformę (np. Medline, MLA, INSPEC),
- czasopisma w ramach baz/kolekcji liczymy – w miarę – możliwości unikatowo; jeśli wydawca/dostawca nie podaje tytułów czasopism unikatowo (np. Proquest) zaleca się – mimo wszystko – bazować na tych danych, dla zapewnienia porównywalności statystyk,
- niżej wymienione zasoby każda biblioteka w statystykach dodaje do zasobów liczonych jako indywidualne tytuły czasopism, książek, itp., które kupuje się na własność lub do których biblioteka umożliwia dostęp, np.:
 - Science, Nature, JoVE Neuroscience (i pozostałe),
 - Ingenta – tytuły,
 - Ovid – tytuły,
 - Taylor & Francis - tytuły,
 - Wiley - pojedyncze tytuły kupowane spoza kolekcji dostępnej w ramach zakupu konsorcyjnego,
 - EBL (Ebook Library), Dawsonera – tytuły,
 - MyiLibrary – tytuły,
 - OECD Library (IEA),
 - SIAM Society for Industrial and Applied Mathematics - pojedyncze tytuły poza konsorcjum,
 - CEPR Discussion Papers (Centre for Economic Policy Research Discussion Paper),
 - European Pharmacopoeia Online,
 - AIMS (American Institute of Mathematical Sciences),
 - IM PAN (Instytut Matematyczny PAN),
 - Trans Tech Publishing,
 - atlasy, zbiory materiałów dydaktycznych, np. Atlas Fizjoterapii, Bates' Visual Guide to Physical Examination, Dental Education in Video, Ackland's Video Atlas of Human Anatomy, McGrawHill USMELE easy,
 - World Metal Statistics Yearbook,
 - dysertacje i inne zasoby w ramach baz (np. ProQuest Dissertations & Theses A&I),
 - Proquest - Kolekcje Video - Alexander Street Press (wyłącznie liczby baz lub video, bez podawania liczby godzin trwania, stron czy plików),
- tytuły seryjne liczymy każdy osobno, np. Acta Crystallographica ser. A-E,
- serie, konferencje traktowane są w załączonej tabeli jako książki elektroniczne,
- PROLA podajemy tylko wtedy, gdy biblioteka kupuje dostęp poza konsorcjum.